IX. évfolyam Celldömölk 1913 április 27. 17. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön.
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Községi és körjegyzőink.

Lovasgenerális, Gvadányi úr, a jeles magyar régi tollforgató, megkapóan kedves, lelkes, eredeti és kázásai közben is, nagy hivatását teljesen átérő hatamas magyar nyelvi és jellemet megörökitett még a régi jó idők »Peleskei nótáriusá«-ban. A tréfálkozó kedv és hang az előadásban nem kicsinyitésre, hanem kiemelésre szolgál a régi falusi jegyző alkuvást nem ismerő, izzó magyarságának. Gvadányi Peleskei nótáriusában, a vitézlő Zajthay nótárius uram zamatos magyar nyelvén, erős, magyar szivbéli érzéseivel, a fajszerető nemes léleknek mélyreható érzékenységével az igazi magyar nemzeti eszmények, hagyományok és törekvések hiv szolgája, fáradhatatlan bajnoka beszél hozzánk. Életével, cselekedeteivel szük **határok közé szoritva példáz nekünk** örök időkre egy nagy tanulságot, hogy ***a magyar ne állitson magának idegen bálványokat.*** A maga lelki képére, a honi körülményeihez mérten teremtsen még kulturát is, hogy telivér magyar legyen az. Ez azután meg is fog ragadni. Ez azután gyümölcsöket is fog teremni. Ezzel előbbre visszük a hazát; de a gyökeretlen idegeskedések erőszakolásából torz, beteges, álkultura támad, melyből romlás, bomlás, elernyedés származott mindig a nemzeti történetünk ismétlődő keserves tanulságai szerint.

Magyarságát illetőleg ma sem fér szó az ország jegyzői karához. A jó peleskei nótárius derűs, meleg lelke, hagyományai a legfélreesőbb falvak jegyzői lakásából is tündöklően világitanak. S dacára, hogy a mai rendszer a legtöbb helyen alacsony fizetés mellett robot munkakkal is agyoncsigázza a községek jegyzőit, a jegyzői kar megértette és követi a kor ébresztő, hivó szavát. Őrködik a romlatlan magyarságra, de támogat, istápol, fölkarol — a magyar józanság életsavával füszerezve — minden szocialis kezdeményezést, mely a község lakóit vagyonilag és müvelődés, szellemi pallérozottság tekintetében előbbre viszi. És áldatlan közviszonyaink dacára is módosodnak, szépülnek a magyar falvaink, városkáink. Bár még sok a pótolni való, halad a mi vidékünk is. Mi főbb, ez a haladás nem légvárakat rajzol, nem homokra épit, becsületesen, alaposan, józan magyarul fiuágra törekszik örökiteni, mert a községek jegyzői ösztönszerüleg és gazdag tapasztalataik után érzik, tudják, hogy a nemzet kulturája csakis azokon az alapokon képes életre, melyek a nép lelkéből fakadnak és a nép lelkében összhangzanak.

Ennek az érdemes jegyzői státusnak fizetésrendezése állitólag legközelebb megtörténik, de mivel Lukács László miniszterelnök a multkor a községi és körjegyzők államositásáról nyilatkozott, jegyzőink a bizonytalanságban lévén, körükben érthető nagy nyugtalanság uralkodik. Nem csoda! A jegyzői kar már eddig is törelemmel várta a kormány tárgyalásait; hisz elhiszi, nem kételkedik benne, hogy a belügyi kormány jó, jobb és legjobb indulattal van a jegyzői kar iránt és anyagi sorsán lehetően javitani kiván. Ámde, sajnos, még mindig csak az igéretekkel kénytelenek táplálkozni, amit sok községben a képviselőtestületek is szinte röstelkedve vesznek észre és sietnek tehetségük arányában jegyzőink sorsán javitani. Eklatáns példa erre, hogy járásunknak községei is javitották jegyzőink fizetését.

A jegyzők országos egyesületének választmánya a mult héten Budapesten gyülést tartott, amelyen ugyancsak kifejezésre jutott az a nagy nyugtalanság, Melyet Lukács László miniszterelnöknek ismeretes nyilatkozata idézett elő. A jegyzői egyesület elnöksége még nem fejezhette be a tárgyalást a kormánnyal, de a belügyminiszter az elnökséget fölhatalmazta lapunk »Jegyzők közgyülése« rovatában idézett kihirdetésére.

Ami pedig az ő államositásukat illeti, arra nézve a vélemények megoszolnak. Mi azonban a fizetésrendezés sürgős megoldásán kivül azt óhajtjuk, hogy — államositás, vagy nem, államositás esetében is — a magyar jegyzői kar maradjon meg annak, ami most is: a népnek, a köznek, a községnek jóakaró irányitója, segitője, aki atyai szeretettel vezeti községét, közönségét. — *sg.*

Szerető szivek.

Irta: Udvardy Ferenc Marcel.

III.

Egy hét tünt tova ismét. Az ezüstszavu harangoknak csengő hangja elcsendesedett és a mindig ráérő imádságos nénikék tipegése is megszünt az ablakok alatt. Csak ezt várta nemzetes Boross uram. Sehogysem tudott ugyanis belenyugodni az uj rendbe, hogy oly ritkán láthatja, oly keveset beszélhet kedve szerint unokájával.

— Mintha csak az ő ke[illegible] van, de az én fiam is, en is szeretem, ha nem is mondogatom. De nem is juthatok igen szóhoz.

Amig igy eltünődött, oda is ért az ifju szobája elé. Mégis mintha nem volna egész tiszta lelkiismerete, óvatosan körültekint, nem látja-e valaki, azután szégyenkezve gyávasagan lassan lenyomja a kilincset, nehogy a hangos neszre felébredjen ha alszik még, unokája. De nem aludt — —

— Jó reggelt öregpapa. Te is eljöttél? s ilyen korán. A nagymama is alig pár perce, hogy betekintett, de tettem mintha aludnék, mert meglepetést akarok szerezni neki. Ő már a templomban van eddig. Mit gondol-z, nem kisérelhetném meg a felkelést? Talán egy kicsit gyenge vagyok és szédulni fogok a sok fekvéstől. Mit sem tesz. Karodra támaszkodva kimennénk a kertbe s a hárs alatt bevárnók öregmamát meg Julit. Hogy fognak csodálkozni.

Az öreg megdöbbent egy kisse. Szérette unokáját, féltette is; szerette feleségét a [illegible] és fél a vád-[illegible] gyógyitás helyett, [illegible] De azután eszébe jutottak öreg barátjának, az orvosnak szavai, nem is szólt aggodalmáról:

— Nem bánom fiam, sőt a kisebb séta ugyhiszem javadra is válhatik, amint dr. Sámson barátom mondta, de hát ő még régi »módi«, mint mi öregek . . .

— Ne félj semmit, szakitja félbe a fiu. Az a csekély mozgás nagyon jót fog tenni. Igy meg teljesen elgyengülök. Rajta hát, hadd lássuk fel tudsz-e öltöztetni.

S az öreg hűségesen kiszolgált. Pipáját is letette. Vizet öntött a mosdóba, előkészitett mindent. Kissé ügyetlenül ugyan, mosolyogtak is rajta mindketten. Végre végeztek. Incselkedve szólt az ifju.

— Ej, ej öregpapa, hisz te nagyon jó ápoló lennél. De gyerünk, mert mulik az idő.

Lassan kifelé indultak. A halovány, megtört ifju s az ezüstfürtü, meg mindig délceg öreg.

Hogy megörült a fehér boncos szőrü [illegible] gyalogatta az áttetsző kezet [illegible] hogy a cicus valaha is ellensége volt; nagy kört irva le szaladt előre, ismét vissza.

— Ne te bolond Tisza — csititja az öreg ur — még biz idehivnád Cézárt is meg a Bakit, hogy ledöntsétek az embert lábáról.

A heves csaholásra ijedten szaladt ki a szolgálólány is, majd mikor meglátja az érdekes párt elkiáltja magát:

Egy díszes CSILLÁR

a villany berendezése miatt olcsón eladó.

Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

Mindenki, ki

TRACHOMÁBAN

szemgyulladásban, hályogban, vagy bárminemü szembetegségben, valamint skrofliban szenved,

kérje saját érdekében ingyen és bérmentve magyarra forditott:

„A szembetegségek biztos és gyors gyógyulása"

cimü orvosi füzetemet.

Cim: GUSZTÁV SALAMON **gyógyszerész**

Berlin—Schbg. Postfach 12|v

Postadij: Levelező-lap 5 fillér, közönséges levél 10 fillér.

Levelezés bármely európai nyelven.

KLAPPER FÜLÖP butoráruháza

Czelldömölkön (Gayer ház)

a legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Ugy készpénzért, mint részletfizetésre rendkivül mérsékelt áron kaphatók itt különféle

BUTOROK gyermekkocsik, vasutas kézitáskák, szőnyegek, függönyök, ágygarnitu-rák, böröndök, utazókosarak, erszények, kefeáruk, fésük, hajdiszek, pipere és fodrászati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.

Teljes szoba- és konyhaberendezések.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.

IX. évfolyam. Celldömölk 1913 április 27. 17. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemü pénzügyletek.

Községi és körjegyzőink.

Lovasgenerális, Gvadányi ur, a jeles magyar régi tollforgató, megkapóan kedves, lelkes, eredeti mókázásai közben is, nagy hivatását teljesen átértő hatalmas magyar alakot és jellemet megörökitett még a régi jó idők »Peleskei nótáriusá«-ban. A tréfálkozó kedv és hang az előadásban nem kicsinyitésre, hanem kiemelésre szolgál a régi falusi jegyző alkuvást nem ismerő, izzó magyarságának. Gvadányi Peleskei nótáriusában, a vitézlő Zajthay nótárius uram zamatos magyar nyelvén, erős, magyar szivbéli érzéseivel, a fajszerető nemes léléknek mélyreható érzékenységével az igazi magyar nemzeti eszmények, hagyományok és törekvések hiv szolgája, fáradhatatlan bajnoka beszél hozzánk. Életével, cselekedeteivel szük **határok közé szoritva példáz nekünk** örök időkre egy nagy tanulságot, hogy ***a magyar ne állitson magának idegen bálványokat.*** A maga lelki képére, a honi körülményeihez mérten teremtsen még kulturát is, hogy telivér magyar legyen az. Ez azután meg is fog ragadni. Ez azután gyümölcsöket is fog teremni. Ezzel előbbre visszük a hazát; de a gyökeretlen idegeskedések erőszakolásából torz, beteges, álkultura támad, melyből romlás, bomlás, elernyedés származott mindig a nemzeti történetünk ismétlődő keserves tanulságai szerint.

Magyarságát illetőleg ma sem fér szó az ország jegyzői karához. A jó peleskei nótárius derüs, meleg lelke, hagyományai a legfélreesőbb falvak jegyzői lakásából is tündöklően világitanak. S dacára, hogy a mai rendszer a legtöbb helyen alacsony fizetés mellett robot munkakkal is agyoncsigázza a községek jegyzőit, a jegyzői kar megértette és követi a kor ébresztő, hivó szavát. Őrködik a romlatlan magyarságra, de támogat, istápol, fölkarol — a magyar józanság életsavával füszerezve — minden szociális kezdeményezést, mely a község lakóit vagyonilag és müvelődés, szellemi pallérozottság tekintetében előbbre viszi. És áldatlan közviszonyaink dacára is módosodnak, szépülnek a magyar falvaink, városkáink. Bár még sok a pótolni való, halad a mi vidékünk is. Mi főbb, ez a haladás nem légvárakat rajzol, nem homokra épit, becsületesen, alaposan, józan magyarul fiuágra törekszik örökiteni, mert a községek jegyzői ösztönszerüleg és gazdag tapasztalataik után érzik, tudják, hogy a nemzet kulturája csakis azokon az alapokon képes életre, melyek a nép lelkéből fakadnak és a nép lelkében összhangzanak.

Ennek az érdemes jegyzői státusnak fizetésrendezése állitólag legközelebb megtörténik, de mivel Lukács László miniszterelnök a multkor a községi és körjegyzők államositásáról nyilatkozott, jegyzőink a bizonytalanságban lévén, körükben érthető nagy nyugtalanság uralkodik. Nem csoda! A jegyzői kar már eddig is törelemmel várta a kormány tárgyalásait; hisz elhiszi, nem kételkedik benne, hogy a belügyi kormány jó, jobb és legjobb indulattal van a jegyzői kar iránt és anyagi sorsán lehetően javitani kiván. Ámde, sajnos, még mindig csak az igéretekkel kénytelenek táplálkozni, amit sok községben a képviselőtestületek is szinte röstelkedve vesznek észre és sietnek tehetségük arányában jegyzőink sorsán javitani. Eklatáns példa erre, hogy járásunknak községei is javitották jegyzőink fizetését.

A jegyzők országos egyesületének választmánya a mult héten Budapesten gyülést tartott, amelyen ugyancsak kifejezésre jutott az a nagy nyugtalanság, Melyet Lukács László miniszterelnöknek ismeretes nyilatkozata idézett elő. A jegyzői egyesület elnöksége még nem fejezhette be a tárgyalást a kormánnyal, de a belügyminiszter az elnökséget fölhatalmazta lapunk »Jegyzők közgyülése« rovatában idézett kihirdetésére.

Ami pedig az ő államositásukat illeti, arra nézve a vélemények megoszolnak. Mi azonban a fizetésrendezés sürgős megoldásán kivül azt óhajtjuk, hogy — államositás, vagy nem, államositás esetében is — a magyar jegyzői kar maradjon meg annak, ami most is: a népnek, a köznek, a községnek jóakaró irányitója, segitője, aki atyai szeretettel vezeti községét, közönségét. *sgy.*

Szerető szivek.

Irta: Udvardy Ferenc Marcel.

III.

Egy hét tünt óva ismét. Az ezüstszavu harangoknak csengő hangja elcsendesedett és a mindig ráérő imádságos nénikék tipegése is megszünt az ablakok alatt. Csak ezt várta nemzetes Boross uram. Sehogysem tudott ugyanis belenyugodni az uj rendbe, hogy oly ritkán láthatja, oly keveset beszélhet kedve szerint unokájával.

— Mintha csak az ő kedvéért élne. No, de látjátok az asszonyi észen. Az ő fia, jólvan, de az ő fiam is, én is szeretem, ha nem is mondogatom. De nem is juthatok igen szóhoz.

Amig igy eltünődött, oda is ért az ifju szobája elé. Mégis mintha nem volna egész tiszta lelkiismerete, óvatosan körültekint, nem látja-e valaki, azután szégyenkezve gyávaságán lassan lenyomja a kilincset, nehogy a hangos neszre felébredjen ha alszik még, unokája. De nem aludt.

— Jó reggelt öregpapa. Te is eljöttél? s ilyen korán. A nagymama is alig pár perce, hogy betekintett, de tettem mintha aludnék, mert meglepetést akarok szerezni neki. Ő már a templomban van eddig. Mit gondolsz, nem kisérelhetném meg a felkelést? Talán egy kicsit gyenge vagyok és szédülni fogok a sok fekvéstől. Mit sem tesz. Karodra támaszkodva kimennénk a kertbe s a hárs alatt bevárnók öregmamát meg Julit. Hogy fognak csodálkozni.

Az öreg megdöbbent egy kissé. Szerette unokáját, féltette is; szerette feleségét s ismerte tulfinom, aggódó óvéit s félt a vádtól, amely őt is érné, ha a kicsi ismerős a remélt gyógyulás helyett, visszaesést hoz. De azután eszébe jutottak öreg barátjának, az orvosnak szavai, nem is szólt aggodalmáról:

— Nem bánom fiam, sőt a kisebb séta ugyhiszem javadra is válhatik, amint dr. Sámson barátom mondta, de hát ő még régi »módi«, mint mi öregek . . .

— Ne félj semmit, szakitja félbe a fiu. Az a csekély mozgás nagyon jót fog tenni. Igy meg teljesen elgyengülök. Rajta hát, hadd lássuk fel tudsz-e öltöztetni.

S az öreg hűségesen kiszolgált. Pipáját is letette. Vizet öntött a mosdóba, előkészitett mindent. Kissé ügyetlenül ugyan, mosolyogtak is rajta mindketten. Végre végeztek. Incselkedve szólt az ifju.

— Ej, ej öregpapa, hisz te nagyon jó ápoló lennél. De gyerünk, mert múlik az idő.

Lassan kifelé indultak. A halovány, megtört ifju s az ezüstfürtü, még mindig délceg öreg.

Hogy, megörült a fehér boncos szőrü Tisza, mikor kiszaladt kis pajtáját, ugrott, ugrott, nyalogatta az áttetsző kezet s feledte, hogy a cicus valaha-is ellensége volt; nagy kört irva le szaladt előre, ismét vissza.

— Ne te bolond Tisza — csititja az öreg ur — még biz idehivnád Cézárt is meg a Bakit, hogy ledöntsétek az embert lábáról.

A heves csahofásra ijedten szaladt ki a szolgálólány is, majd mikor meglátja az érdekes párt elkiáltja magát:

Házinyultenyésztés.

III.

Ami a takarmányozást illeti, bár meglehetősen falánk természetüek a házinyulak, mégsem okozhat tartásuk tulságos gondokat, mert nem annyira az eledel minőségére, mint inkább menynyiségére fektetik a fősulyt. — Megesznek ezek az állatok minden megehetőt, minden giz-gazt. Csak arra kell ügyelnünk, hogy mérges növényekhez ne jussanak hozzá. Mert igaz ugyan, hogy a természet az ő gyermekeit felruházta a mérges növények ismeretének s az azoktól való tartózkodásnak ösztönével, de épen kulturális tenyésztésök következtében nagyon sokat veszitettek ez ösztönből s igy reánk tenyésztőkre hárul azon feladat, hogy ápoltjainkat megóvjuk az egészségöket, életöket veszélyeztető mérges növényektől.

Minden, a kérődző és rágcsáló állatok által rendszerint fogyasztott növényi táplálékot szivesen vesznek, sőt olyanokat is melyekre más állat rá sem néz, örömest fogyasztanak. — Megeszik a tüskés szederindát, keserülaput, keserüürmöt csipős- és árvacsollánt, mindenféle falevelet, utszéli gyomot, konyhai és kerti hulladékot. — Természetesen örömestebb, szivesebben rágcsálják a finomabb dolgokat: lóhert, lucernát, répát, liaztes és olajos magvakat. — Ha egy darabka száraz kenyérre tehetnek szert, egymás szájából is kiragadják azt. — Épen ezen igénytelen természete predestinálja ezen állatot arra, hogy a legszegényebb háznak is állandó lakója s a ráforditott fáradságot és költséget busásan megfizető kedvence legyen.

Számtalan takarmányozási kisérlettel be lesz igazolva, hogy egy 5 hónapos belga óriás városban, ahol minden eleségét pénzen szerzik be, nem fogyasztott el 1 K 50 fillérnél nagyobb értékü eleséget. S ha ezen korban csak 3—4 kiló élő sulyt ér is el, 2 K 40—3 K 20 fillér értéket képvisel.

A Házinyultenyésztők Országos Szövetsége ugyanis szivesen fizet bármily fajta házinyul kilójáért élő sulyban a feladási állomáson 80 fillért. Csak az a baj, hogy még nagyon kevés a tenyésztő s különösen a nagytenyésztő, hogy a Szövetséget a kellő mennyiségben ellathatná. Igy az alig néhány ezer darabot képes évenként a budapesti vásárcsarnokba szállitani, hol 1 K 20—1 K 40 fillérjével szivesen veszi a közönség e husnak kilóját.

Kivánatos volna, hogy mindazok, kik nyultenyésztéssel foglalkoznak, fölös áruikat a Szövetség rendelkezésére bocsájtanák, hogy az a fővárosi tanács azon kérésének, hogy a vásárcsarnokot állandóan lássa el nyulhussal, eleget tehessen. A közvetitést dijtalanul szivesen magamra vállalom.

Záradékul megemlitem még, hogy hazánkban igen szép jövője van a prémnyul s különösen az ezüst prémnyul tenyésztésének. Ezen nyul prémjének 4—5 korona a mai ára darabonként. S nem lehet eleget piacra dobni, ugy, hogy szücsmestereink sok százezer koronát adnak a külföldnek ilyen bőrökért Oroszország most egy egész vasuti kocsirakományt rendelt meg szép árak mellett, 20—50 koronával darabonkint. egyes tenyészállatok hihetetlen magas árakat érnek el. Lipthay Frigyesné báróné 500 koronát fizetett egy bakért.

Az elmondottakra ujból felhivom e lap olvasóközönségének szives figyelmét s szivem egész melegével ajánlom az okszerü házinyultenyésztést.

Keresztessy András.

A Balkán államok.

A Balkánfélsziget jövő kialakulása ma még nagyon bizonytalan képet nyujt, érdekes azonban egy kis statisztikai összeállitása annak, micsoda eltolódásokat okozott és okozhat a közel jövőben az egyes államok területi nagyságában. A háboru előtt az egyes érdekelt hatalmak következő területeket uralták: Törökország 169.318 négyzetkilométer (6 m. 130 ezer lakossal), Bulgária 96·345 (4 m. 337 ezer), Szerbia és Montenegro 57.750 (3 m. 242 ezer), Görögország 64.657 (2 m. 631 ezer), Törökországtól a szövetségesek összesen 147 ezer 500 négyzetkilométernyi területet hódi-tottak el eddig, és pedig Bulgária 55.000, Szerbia és Montenegro 62.500, Görögország 30.000 négyzetkilométert. Ámue a szövetségesek a területre nézve nem tudnak megegyezni, Bulgária az állitólagos szövetségesi megegyezés alapján Szerbiától 20.500, Görögországtól pedig 19.700 négyszögkilométernyi terület atengedését igényli az általuk elfoglalt területből. Eszerint Nagybulgária összterülete 191.595 négyszög kilometer volna, Szebia és Montenegroé 86.250, Görögországé 75.407, európai Törökországé 10.819 s a független Albániáé 24.000 négyzetkilométer, vagyis Nagybulgária területével szemben a többi balkán államok 196.478 négyzetkilométer területtel rendelkeznének, ami Bulgária területét alig 5000 négyzetkilométerrel haladná meg. Érthető már most, hogy Szerbia és Görögország féltékenykedik Bulgáriára s e számok szinte azt a meggyőződést keltik, hogy a békés megegyezés teljesen ki van zárva s a bolgár-török békekötést nyomon követi a szövetségesek életre-halálra menő háboruskodása.

Hornyolt cserép és géptégla kitünő minőségü kapható özv. Tory Györgyné téglagyárában Czeildömölkön.

Hornyolt cserép I. rendü 70 K

Tartósságért szavatolás.

— Nini az ifju tekintetes ur.

S állt mintha gyökeret vert volna lába, de az öreg rárival:

— Ne kiabálj oly hangosan, mintha a ház égne, te kócos, inkább hozd ki pipámat.

A leány sietve távozott. Mikor gondolta, hogy nem figyelik, haját kezdte simitgatni, hiába, legény is van a hazban

S ott künn is folytatták utjukat. Minden csodálkozva tekintett rájuk, a harmattól csillogó virágocska, az örökzölddel szegélyezett finom fövenyes tekervényes utak, a nótázó madárkák is mintha megnémulnának egy [illegible] köszöntő dalukat. Élet mindenhol, nevető, eleven élet. Érezte ezt az ifjú is. S mikor odaértek a nagy hárs alá, szinte fáradtan az ünnepeltetéstől foglalt helyet egy kényelmes vászonszéken, mig az öreg ur padra telepedett s elvezte pipáját, amelyet a Fruska idejében kihozott.

Csakhamar belevegyült a virágok illatába a szüzdohány bóditó illata s lila füstfelhők usztak a levegőben.

A fiu kezdte meg a beszédet.

— Ha nincs ellenedre nagypapám, igy pipaszó mellett, mondanék valamit, de igérd meg hogy nem zavarsz.

— Kiváncsiva tész, pedig nem erényem. Jó, nyugodtan hallgatlak.

— Ezért is szólok hozzád, mert öregmama aggodó szeretete elnémitaná ajkamat. No meg a férfiakhoz illik a komoly beszéd.

— Megvallom nem volt szándékom közétek jönni. Ne tégy szemrehányást, ó, hallgass végig. Hisz jól tudod, hogy apám gy[illegible] apám és sokszor nevezett gunyosan Boross Pernek. Miért? Tudod. Mert ifju koromban ti közeltekben szittam a családi élet tiszta levegőjét s tőled megtanultam, hogy nem a heves szavak, a gyors elhatározások, hanem a higgadt megfontolás és a tettre váltott akarat teszi igazán férfiuvá a férfit. Legyen lovagias a gyengébbel, a nővel szemben, de vesse meg az émelygős hizelkedőt.

— S nem ilyen volt a szülei ház, s a családi tüzhelyen nem lobogott a szeretet lángja.

. . . Nem folytatom, nem illik a gyermek szájába atyja gyalázása . . .

Az ajándékot koldus bérnek tekintem s inkább elvállalok bármily tisztességes munkát, minthogy felpanaszolt kenyéren éljek, mégha az ajándékozót atyámnak is kell neveznem.

Ajánlatot is kaptam. Egy grófi család hivott meg, hogy fiát a magyar nyelv és irodalommal ismertessem meg. Én elfogadtam a meghivást s ez terelte határozott irányba tanulmányaimat. Tanár leszek. Robotba rovom [illegible] napokat s a szürke hétköznapisagomat a tudat, hogy igaz férfiakat [illegible] nevelhetek hazánknak.

Betegségem fentartóztatott, de el nem tántorit. Szives felszólitástoknak engedve a nyarat itt töltöm s ha lehet rendbehozom testvéreim és a saját ügyemet, különösen azonban kis hugom jövője aggaszt.

— Egy utolsó levelet irtam, mint végső bucsuszavát egy messze távozónak. Itt van, légy oly jó, olvasd át s tapasztalt bölcsességed határozza meg, helyes vagy téves-e eljárásom.

Az öreg átvette s figyelmesen olvasni

Jegyzők közgyülése.

Vasvármegye községi és körjegyzőinek egyesülete ez évi május 10-én Szombathelyen tartja rendes közgyülését a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki jelentés. 2. A mult évi számadás megvizsgálása. 3 A tagok névjegyzékének bemutatása. 4. Szabályrendelet tervezet a jegyzők magánmunkálatokról. 5. Az országos ügyvédszövetség átirata a jegyzői magánmunkálatok megszüntetése és a jegyzők kártalanitása tárgyában. 6. Az országos jegyzőegyesület alapszabályainak módositása tárgyában inditványok. 7. A jegyzők nyugdijpótló egyesülete alapszabályainak ismertetése. 8. Inditvány a családi értesitőkről jegyzőkönyvek helyett jegyzék vezetése tárgyában. 9. »Közigazgatásunk reformja« cimü mű ajánlása. 10. Inditvány a kamatteher vallomások ki nem állitása miatti jövedelemhiány pótlása tárgyában. 11. A jegyzői nyugdijalapot kezelő választmányba 4 tag választása.

A vármegyei jegyzői egyesület elnöke Sokoray Elek czelldömölkvidéki körjegyző ezen gyülésre vonatkozó elnöki jelentését most küldte széjjel a tagoknak, amelyből kiemeljük a következő részeket:

Mint Vasvármegye jegyzői egyesületének elnöke, szükségét érzem annak, hogy a mult év junius hó 4-én Budapesten tartott országos jegyzői kongresszus óta testületünket illetőleg felmerült mozzanatokról ezuton tájékoztassalak benneteket.

Kedves Kartársaim! Amint tudjátok, országos kongresszusunk megállapitotta, hogy az ország jegyzői karának anyagi helyzete immár tovább el nem viselhető és kérelmeztük a m. kir. kormánynál és a képviselőház elnökénél, országos egyesületünk elnöksége által 1911. évi október hó 1 én a képviselőházhoz benyujtott, a jegyzők erkölcsi és anyagi helyzetének javitására vonatkozó kérvény sürgős elintézését, vagyis a jegyzők és segédjegyzőknek a köztisztviselőkre nézve megállapitott fizetési osztályokba való sorozását, a családi pótlék életbeléptetését, nyugdijügyünknek külön törvénnyel való egységes megoldását és a vasuti félmenetjegy kedvezmények a segédjegyzőkre és a családtagokra leendő kiterjesztését.

Ezen határozatunkat a megfelelő emlékirattal felszerelve, országos egyesületünk elnöksége a m. kir. Belügyminiszteriumnál benyujtotta.

Erre az emlékiratra a m. kir. Belügyminiszter országos egyesületünk elnökségének azt válaszolta, hogy:

Érdeme szerint méltatja azon fontos feladatkört, amelyet a jegyzők a közigazgatás keretében betöltenek, ugyanazért tanulmány és megfontolás tárgyává fogja tenni a kongresszus előterjesztését és ott, amennyiben csak lehetséges, igyekezni fog karunk összes sérelmein segiteni

Ugyanazért az adatgyüjtést elrendeli és annak alapján fogja a fizetésrendezést eszközölni, ugyszintén a nyugdijügy tekintetében állást foglalni.

Igérte a hiányzó segédjegyzői állások szervezését és kijelentette, hogy a vasuti jegykedvezmény iránti kérelmet az illetékes miniszter figyelmébe ajánlotta.

Országos jegyzői egyesületünk 1912. évi augusztus 28-ik napján Kolozsvárott tartott rendes közgyülésében tárgyalta ezen választ és határozatilag kimondotta, hogy bár jogos kivánságainak megvalósitását csak részben látja kilátásba helyezve, azt egyelőre mégis tudomásul veszi, de mert a jegyzői kar erkölcsi és anyagi helyzete annyira türhetetlen, hogy annak rendezése halasztást egyáltalán nem tür és mivel a sérelmek között vannak olyanok is, amelyeknek teljesitése anyagi áldozatba nem kerül, a közigazgatás végleges rendezéseig ki nem tolható: utasitotta az elnökséget, hogy intézzen ujabb megokolt felterjesztést a belügyminiszteriumhoz a jegyzői kar anyagi és erkölcsi helyzetének *sürgős* megoldása végett. Utasitotta az elnökséget, hogy azon esetre, ha ujabb előterjesztése is számbavehető eredmény nélkül tétetnék meg, ugy szólitsa fel a jegyzői kart a kongresszus azon határozatának kérlelhetetlen végrehajtására, mely szerint a jegyzői kar kényszeritve érzi magát arra, hogy a közjótékonysági, emberbaráti, szociális és politikai, szóval a közéleti tevékenység teréről visszalép és ebben a tekintetben az egész jegyzői és segédjegyzői kar szolidaritást vállal.

Az országos jegyzői egyesület ujabb előterjesztését megtette; ennek eredménye a 174.156/1912. szám alatt kibocsátott belügyminiszteri körrendelet, mely a, községi, kör és segédjegyzők illetményei és egyéb járandóságairól, valamint a varmegyei jegyzői nyugdijalap vagyonállásáról és a vármegyei pótadókról szóló kimutatásnak 1912. december 31-ig való beterjesztését elrendelte.

Ámde a jegyzői kar türelme már elfogyott, vagy legalább is nagy mértékben megcsappant. Sokan a késedelem okát nem ismerik és az országos jegyzői egyesület elnökségét kárhoztatják.

Közbeesett a kormányelnök urnak egy röpke kijelentése arról, hogy az uj választói jog kérdésével kapcsolatban államositani kivánja a jegyzőket.

Ez a politikai kijelentés nagy hullámokat vert fel kartársaink lelkében és mert a miniszterelnök ur nyilatkozatának elhangzása óta a kérdést többé nyilvánosan sohasem érintette, a kinos nyugtalanság kartársaink körében mint a láz, folyton növekedett.

Ekkor már, hogy tiszta képet láthassunk és hogy az államositásnak karunkra nézve oly fontos kérdésével ugy szakszerüen, mint hazafias szempontból foglalkozhassunk, 10 kartársammal az országos jegyzői egyesület választmányának összehivását kérelmeztem.

Az elnökség a választmányt április 19-re Budapestre összehivta.

Jászberényi Miklós országos egyesületi főjegyző bejelentette a választmánynak, hogy a Belügyminiszterium illetékes tényezői ismételten tárgyalásokat folytattak vele, azonban e tárgyalások anyagát bizalmasnak nyilvánitották és semminemü felhatalmazást nem adtak arra, hogy a tárgyalások eredményéről közléseket tegyen. Ily körülmények között kénytelen volt csupán arra szoritkozni, hogy a tárgyalások folyamatban lételéről időközönként egyes lapokban értesitette a kartársakat. Kijelentette, hogy a tárgyalások a kongresszusi határozatok alapján és értelmében történnek, az egyesületi vezetőség azoktól el nem tért. A kormány az előterjesztett kérelmek elintézése tekintetében végleges választ nem adott, de nem is adhatott azért, mert annak hibáján kivül a megyéktől bekivánt adatok nem érkeztek be; a legközelebbi hetekben a kormány azon helyzetben lesz, hogy az érdemes választ megadhatja. A vezetőség azt tapasztalja, hogy a kormány igen nagy jóindulattal viseltetik a jegyzői karral szemben, mégis ha jogos kivánságaink teljesitése elől elzárkóznának, ugy haladéktalanul intézkedni fog a rendkivüli közgyülés összehivása iránt.

Bejelentette továbbá, hogy a Belügyminiszter távolléte miatt ma nem fogadhatja az egyesület elnökségét, de felhatalmazta a következő nyilatkozat kihirdetésére:

A községi, kör- és segédjegyzők anyagi helyzetének javitását megelőzőleg bekért adatok ma ugyan már minden vármegyéből beérkeztek, sőt azok technikai feldolgozása már meg is történt, mégis a beható tanulmányozás és az összes konzequenciák mérlegelésére szükséges időre tekintettel a miniszterelnök ma még nincs abban a helyzetben, hogy

---

kezdte a sürün teleirt oldalakat. A fiu megnézte a becsületes arcot és nyugodt volt, mint szélcsendben a tó sima tükre. Mert lelkiismeretét nem terhe te vádló szó.

S az öregnek ugy tetszett, hogy a kiforrott gondolatok az ő lelkéből szöktek elő, vagy talán még szebbek. Visszaadta a levelet.

— Helyes fiam — dicséri az öreg — nem tudom, pap vagy ügyvéd lett volna e derekabb belőled. A szivhez szólsz, s ugyanakkor foglyoddá teszed az észt is. Csak minél előbb küld el. S én hiszem, hogy Atyád fogja kivenni »kezedből a vándorbotot s leemelni válladról az üres koldustarisznyát:« Vagy ha nem teszi, akkor sem engedi, hogy »senki fia légy«. Az enyém lész, a miénk lesztek szegény árvák . . .

— De hallga. Jönnek. Öregmamának ne tégy említést. Gyengéd szive csak megindulna, s sirni fogna. Majd [illegible]

S az ifju nem birta tartóztatni tovább magát, repesve kiáltotta:

— Itt vagyunk nagymama. A rabmadár elhagyta kalitkáját.

— Gyerünk hát lányom s igyekezzünk elfogni nehogy elrepüljön körünkből. Vagy talán szárnyaszegett, ugy ápoljuk, etessük, szegény sorsüldözte madárkánkat.

Szinte rohanva sietett hozzá s gyengéden adta át szokásos, de mindig bensőséges reggeli csókját. (Vége köv.)

a jegyzői és segédjegyzői fizetésrendezés és egyéb kivánalmak tekintetében konkrét kijelentést tegyen. Első teendői közé fogja sorozni azonban, hogy a pénzügyminiszterrel a megállapodás pénzügyi részét megbeszélje. Ennek következtében még mindig csak annak kijelentésére szoritkozhatik a miniszterelnök, hogy a községi, kör- és segédjegyzői kar sorsának javitását teljesen szivén viseli, a kar jogos és méltányos kivánalmait kielégiteni szándékozik. Evégből már az 1914. évi költségvetésben — az állam pénzügyi érdekeinek szemmel tartása mellett — megfelelő összeg felvétele iránt gondoskodni fog. Figyelmeztetni kivánja visszont a miniszterelnök a községi jegyzői kart és ennek kebelében a segédjegyzőket, hogy a helyzetüknek a fentebbiek szerint a közel jövőben kilátásba helyezett orvoslását nyugalommal és bizalommal várják be. Ezt a miniszterelnök azzal a jóakarattal szemben, amelyet a jegyzői kar kivánságai iránt tanusit, feltétlenül elvárja.

Jakabffy Imre belügyi államtitkár annak az egyéni nézetének kijelentésére hatalmazta fel az egyesület elnökségét, hogy: a) feltétlenül méltányosnak és fentartandónak tartja, sőt minden körülmények között rajta is lesz, hogy a magánmunkálatok a jegyzők kezén egyszersmindenkorra meghagyassanak, sőt ez a kérdés országosan és egységesen rendeztessék; b) ha a közigazgatás rendezése munkába vétetnék, a törvényjavaslat egybeállitása alkalmával a jegyzői kar meghallgatását kivánatosnak, sőt szükségesnek tartja.

A főjegyzői előterjesztés tárgyaltatván, Szegedy Albert, az ellenzék vezére, az országos egyesületi elnökségünk ellen évek óta intézett támadások értelmi szerzője tartotta helyénvalónak egy olyan inditvány beterjesztését és annak olyan féktelen hangon való indokolását, amely sohasem lehet alkalmas arra, hogy a jegyzői kar érdekeit előbbre vigye, hanem csak arra jó, hogy a jegyzői karban szakadást idézzen elő és sok embert eltántoritson a jegyzők ügye iránt való komoly érdeklődéstől. Szegedy Albert egyesületünkbe mindenkor a széthuzás politikáját szolgálta, most sem tellett ki más tőle. Azt inditványozta, hogy hivja össze az országos jegyzőegyesület elnöksége 1913. évi május 4. és 5. napjaira Budapestre a »Zöld vadász«-ba a rendkivüli közgyülést és ha a kormány akkor se intézkedik *azonnal* a fizetésrendezés tekintetében, ugy szövetkezzünk akár az ördoggel is a kormány helyesebben a kinevezési rendnek behozatala lebegett, mert azáltal vélte csak fizetésének az állami tisztviselőkével egyenlő fokra helyezését elérhetni, a helyhezkötöttséget megszüntetni, mégis mondom, feljajdult az államositás hirére, mivel azt látja, hogy az csupán politikai érdekből, a kormány hatalmi érdekének erősitése, nem pedig egy egészséges közigazgatás megteremtése és egy nagy, egységes, magyar társadalom létesitése céljából történnék. Ennek dacára ki kell jelentenem, hogy a kormány megbuktatása nem tartozik mireánk; a kormány megbukhatik, de a közigazgatás megjavitása és az általános közigazgatási reform érdekében országos egyesületünk által évtizedeken át elvetett eszméknek nem szabad elbuknia. Ha pedig Szegedyéket követjük azon az uton, amelyet ők választottak, akkor én féltve féltem az ország jegyzői karát, mert olyan csatába visz, amely a győzelem reményével épen nem kecsegtet, de csak a mi vereségünkkel végződhetik.

Nincs semmi értelme az idegeskedésnek, az egymás lecsépülésének és különösen a széthomlás magvai elvetésének abban az időben, mikor eszméinket az aratásra megérettnek már már elismerték és mi a szemet csürbe hordhatjuk.

Az elnökség jelentése szerint a miniszteriumban nagy erővel dolgoznak a jegyzői kar érdekében. Beláthatjuk azt, hogy követeléseinket máról holnapra megvalósitani nem lehet; várjunk még egy kis ideig türelemmel. A belügyi kormány fizetésrendezésünkre vonatkozó terveit legközelebb publikálni fogja, a jegyzői kar levonhatja belőle a konzekvenciát: vagy kielégitőnek tartja ezt, vagy nem. Ehhez képest reá ér akkor rendkivüli gyülésre összegyülni. Addig a gyülésnek semmi haszna nem lesz. Épen ezért óva intem kartársaimat attól, hogy a Szegedyék által május hó 4. és 5-ére Budapestre a Városligetbe összehivott gyülésen résztvegyenek. Erre a gyülésre legfeljebb Szegedyéknek lehet, de a jegyzők nagy testületének nincsen szüksége.

Fogadjuk el a választmánynak azon határozatát, amely szerint az elnökség eljárását jóváhagyólag tudomásul veszi; bizalommal van annak müködése iránt és Jászberényi Miklós főjegyző lemondását elfogadásra nem fogja ajánlati a közgyülésnek.

Kormányok bukása és eljövetele a mi közügyeinket a napirendről többé le nem szoritatja; a közigazgatás álla-

Tudom én nagyon jól, hogy az utolsó év politikai rázkodásai szinte lelázitották a közös hazafiság érzését; általános az elkeseredés és a jegyzői kar egy nagy része is felszisszent az államositásnak politikai érdekből való megteremtése ellen; feljajdult, mert bár az országos egyesület mindenkor az államositás érdekében szállott sikra és a jegyzői kar többsége előtt egyetemes végcélként a közigazgatás államivá tétele,

[illegible] állást foglaltunk akár ellene, akár mellette. Ettől a választmány is tartózkodott. Ha majd aktuális lesz, akkor foglalkozhatunk ezzel is ugy szakszerüen, mint hazafiassági szempontból; egyelőre nincs semmi értelme ezen kérdés általunk való feszegetésének, végezzék el azt a politikusok.

Egyebekben majd a május hó 10 én Szombathelyen tartandó közgyülésen szóval tájékoztatlak benneteket.

Az őr.

Rég lement már a nap,
Elcsöndesült minden;
Csak a szél orditoz
A fekete éjben.

Nyugszik a puszta ság,
Sehol, semmi élet,
Miként kihült bolygón,
Mindenütt enyészet.

Messzi . . . csak árnyék
Sötétlik a havon,
Mellette faköpeny
Vállán fegyer vagyon.

Őrt áll a katona
E fagyasztó éjben
S küzd szörnyen vacogva
A süvitő széllel.

A bőszhangu vihar
Közben el-elhallgat,
Majd pihent erővel
Ujra nótába kap.

Egyszer uj hang vegyül
A szélvész dalába,
Fagyó őrnek ez a
Halál orditása.

Lövinger Ferenc.

Gazdáink figyelmébe! Itt az ideje, hogy a jószágot kihajtsák a legelőre. De csak arra a legelőre kell a jószágot kihajtani, amelyet gondoztak. Mielőtt a fák nem lombosodtak, a jószágot a legelőre nem szabad kihajtani. Az a község, mely legelőjét gondozás nélkül hagyja, nagy mulasztást követ el. Meg kell járatni a legelőt fogas boronával. M g kell [illegible]titani és pedig a közös erő kirendelésével [illegible] nem-oda való növénytől, a savanyu [illegible]vektől, [illegible]skától, a szerb lövistől, a kutyatejtől. Azután ércett és [illegible] javitani kell a legelőt. Ujabban több község műtrágyával is igyekezett a közlegelőt javitani és ne higyjük, hogy azok a községek nem cselekedtek okosan. Ellenkezőleg, azok a községek a közvagyont gyarapitották. Méltó minden dicséretre, mert ez azt bizonyitja, hogy a közlegelő közkincs. A földmivelésügyi miniszter a községeket a legelőjavitásban ingyenes szaktanács-adással és anyagi segitséggel támogatja. Ezt is jó a községi elöljáróságoknak tudni.

Munkás-hymnusz.*)

Irta: Pógány Márton.

Bár századoknak karja sujtott verve,
Földig meggörnyedt hátaink felett,
Két sápadt orcánk gyuljon ujra kedvre,
— A vért és kint, most mindet elfeledve —
Üljünk, Testvérek, üljünk ünnepet.

Bus századoknak utját festé vérünk
És századokat töltött be jajunk,
Nyomorba, kinba pusztulunk, ha késünk!
De uj hajnalként jött az ébredésünk,
És égre tör száz rejtett óhajunk!

Az ébredésünk hajnalpirja vér lett,
De érte vád nem sujthat le ránk.
Csak zsarnok gőg, mikor nyakunkra lépett
A dult parázs csak tüzbe akkor érett,
És kicsapott a rég fojtotta láng.

Hajnal ködét már fölváltá a reggel,
Mind fényesebben ragyog fel napunk!
E föld, mely annyi véres könnyet nyelt el,
A fény csókjától im virágot termel
S a dus gyümölcstől messze nem vagyunk.

Apánk még harcolt szent nyomorban nőtt fel,
De fiaink már nem huznak igát!
Mi dolgozunk és büszke, emelt fővel
Megyünk utunkon egyre csak tovább!

*) E munkásszövegü vers megzenésitésére a magyarországi munkás-dalegyletek Szövetsége pályázatot hirdetett.

HIREK.

Vasutasok a polgári iskoláért. A »Vasutas Szövetség« czelldömölk kerülete f. hó 20-án tartotta meg választmányi és évi rendes közgyülését. A közgyülésen ejtették meg a tisztikar és választmány egy részének választását. A Vasutas Szövetség 1905 végén létesült 52 kerülettel. — Az egész országban egyedül a czelldömölki kerületnek van még ma is meg első elnöke Kelemen Tivadar állomásfőnök, egyedül csak ő volt hű kerületéhez, egyedül csak őhozzá maradt hű kerülete. Most ujból egyhangulag ismét őt választották meg, hogy eltávozásével — Permay Ignác főkalauz inditványára egyhangulag kimondta a gyülés, hogy a Kőszegen létesitett s 180 vasutas árvának hajlékot adó árvaháznak a nyár elején történő megnyitásán a kerület tömegesen képviselteti magát s gondoskodik a családtagok szabad utazásáról is. — Keresztessy kerületi titkár felolvasta a Szövetség központi vezetősége utján a cultusz- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz felterjesztendő iratát, melyben a Czelldömölkön felállitandó polgári iskolának még ez évben leendő létesitését kérik. Gyülés a beadványt teljes egészében elfogadva, annak sürgős felterjesztését elrendeli s kimondja, hogy addig, mig ez ügyben eredményt el nem ér, annak sürgetésével fel nem hagy. — A szövetség elnökének 25000 ember all a háta megett s úgy remélhető, hogy tekintélyének egész sulyát latbavetve, sikerül eredményt elérnie.

Cégváltozások. A soproni kereskedelmi és iparkamara márciusi jelentése szerint a Kemenesaljai Takarékpénztár Részvénytársaságnál Niczky Ferenc gróf és dr. Weörös Iván igazgatósági tagok ebbeli minősége megszünt.

Jönnek a szinészek. Kapcsolatban előző két számunkban közölt jelentésünkkel most már pozitiv adatokkal szolgálhatunk szinműpártoló közönségünknek. Hidvégi Ernő direktor staggione társulata jelenleg Nagyszombatban időz s aratja sikereit. Az ottani szezon most már végét járja s Thalia népe városunkba fog bevonulni. Első bemutató előadásul *Az államtitkár ur* kerül szinre s ezt követik a többi, ujabb, előttünk még ismeretlen szinműirodalmi produktumok, mint pl. *A farkas, A rablólovag, Csitri, A faun* stb. A Koronaszálló nagyterme a tatarozás után diszes köntösben várja szinészeinket s fogadja magába a közönséget, amely eddig meglehetősen tartózkodott az ósdi, kopottas kinézésü helyiségtől. A társulati erők már maguk garantirozzák a sikert, miután sok tehetséges művész van közöttük. Igy pl. Bazsai Lajos komikus, Derecskei Péter bonviván. Hidvégi Ernő hősszerelmes, Vértes Mihály jellemszinész. A női tagok között H. Lengyel Irén szubrette, Csongrádi Nusi naiva, Aranyossy Helén hősnő stb. A társulati titkár már városunkba érkezett bérletgyüjtés és az előkészületek megtétele végett.

Kávéházmegnyitás. A Központi kávéház immár több mint három hete, hogy ujitás alatt áll. Lényegesebb változásokon ment át ez idő alatt a terem, nevezetesen a mélyités által magasabb lett, izlésesen ujrafestetett berendezéseivel együtt, két modern és uj tekeasztal állittatott fel benne, ablakfüggönyök és függönytartóvasak ujittattak, az eddigi kivájt padlózat helyébe uj került s az uj villamoslámpák az eddigi 300 helyett 450 gyertyafénnyel árasztják be a helyiséget. Özv. Deim Sándorné, aki a pedáus rend és tisztaságra eddig is szigoruan felügyelt, renovált kávéházát május hó 1-én adja át ünnepélyes megnyitás keretében a közforgalomnak.

A kataszterivek kiigazitása. A házadókataszterivek kiigazitására f. hó 21-én városunkba érkezett dr. Káldy Imre pénzügyi tanácsos két számvevőségi tiszttel együtt, akik házról-házra járva, a jelenlegi állapotoknak megfelelően hozzák rendbe a kateszteriveket és pótolják mindama hiányokat, amelyek az adózó közönség mulasztásai folytán állottak elő azáltal, hogy a változásokat nem jelentette be. Bizonyosak lehetünk a felől, hogy e hiányok pótlása nem az adózó polgárok, hanem a kincstár előnyére fog válni.

Erőszakos mezei munkások. A Mezőlak község határában levő Szélmezői majorban f. hó 12-én napszámkifizetés volt. Róka Lajos és Papp Kálmán egyházaskeszői illetőségü munkások azonban nem voltak megelégedve a kapott pénzzel és illetéktelen összeg kifizetését követelték, amit Weisz Mihály és Erdélyi Lajos gazdatisztek megtagadtak. Erre a két munkás kést rántott elő és leszurással fenyegetőzve, kényszeritették a gazdatiszteket a követelt napszám kifizetésére. Az erőszakos munkások a kir. ügyészséghez feljelentettek.

Az elválasztás képezi az anyának legnagyobb gondját gyermeke nevelésénél. — E gondtól megszabadulnak mindazok, akik már tudják, hogy az elválasztás pillanatától a gyermek egyetlen tápszere a Phosphatine Falieres. — E kitünő tápszernek tulajdonitható az, hogy az utóbbi években a gyermekeket az elválasztás idejében baj nem éri. Egy nagy doboz mely elegendő 3 hétre — 3 korona 80 fillér minden gyógyszertárban. Főraktár Zoltán Béla gyógyszertára Budapest V. Szabadság-tér.

Iparosaink figyelmét különösen is felhivjuk a ma delelőtti választásra. Főképp n pedig a munkaadó iparosok érdeke kivánja, hogy a munkabiztositó (betegségélyező) pénztár az iparosok jogos kezelésébe jusson. Jelszó legyen: önzetlenül és lankadatlanul dolgozni a munkaadók és a pénztár érdekeiért! Ezt kivánja különben a józangondolkodó munkásság igazi érdeke is.

Mulatságok. Kenyeri község önkéntes tüzoltósága május hó 1 én jótékonycélu, műkedvelői előadással egybekötött zártkörü táncmulatságot rendez. Szinre kerül a *Falu rossza* cimü népszinmű, melynek szerepét a község ifjai és leányai kreálják. — A vönöcki önkéntes tüzoltóegylet ugyancsak május 1-én rendezi zártkörü mulatságát. — Felsőmesteri község vendéglőse, Kháráth Imre, ma nyitja meg kerthelyiségét zene és táncmulatság keretében.

Verekedő lakótársak. Magyargencsen egy udvarban lakik özv. Vida József és névrokona Vida József. A két Vida azonban nem tud békességben lenni egymással s igy gyakori volt közöttük a perpatvar. Legutóbb is annyira kiélesedett közöttük az ellenlét, hogy tettlegességre került a sor. Özv. Vida József Sándor nevü fiával együtt nekitámadt a másik Vidának és alaposan elverték. — A sérült, aki 14—16 napig gyógyuló sebeket kapott, támadóit feljelentette.

Verekedő munkások. Kovács János és Téglás Sándor jánosházai munkások fát vásároltak a balozsai erdőben. Azonban ugy állapodtak meg, hogy a fát kivágják és egymás között igazságosan felosszák. Az osztozkodás közben mindegyik többnek vélte a másik részét és ezen ugy összevesztek, hogy egymást félholtra verték.

Megveszett sertések. Kemeneshőgyészen egy kutya megharapta Tompa István gazda sertését, mely ismét a kondában több más sertést harapott meg. A vizsgálat megindult arra nézve, hogy nem-e volt veszett a harapós sertés. A kanász egyelőre nem hajt ki, a kutyát pedig agyonlőtték.

Paragrafusok. Tudvalevőleg törvényeinkben a paragrafusok ugyancsak szép számmal foglalnak helyet. A Nemtudom törvény Ennyedik szakaszának Annyi pontja. Emennyi bekezdésének értelmében . . . Ezek a paragrafusok legközelebb jól megszaporodnak. Az általános polgári törvénykönyv első végleges tervezetét Balogh Jenő dr. igazságügyminiszter május elején fogja közzétenni. A kodex jelenleg összeállitás alatt van. Legnagyobb törvénykönyvünk lesz ez 1980 szakasszal.

Az ügyvédek száma rohamosan emelkedik a fővárosban. A budapesti ügyvédi kamarának 1903-ban 1225 tagja volt, 1904 ben 1283, 1905-ben 1321, 1906 ban 1424, 1907-ben 1490, 1908 ban 1586, 1909 ben 1645, 1910-ben 1729, 1911-ben 1829 és 1912 ben 1922, akik Budapesten laknak, de van a kamarának több mint 200 vidéken lakó tagja is, összesen körülbelül az ország összes ügyvédeinek egy harmada. — A vidéken lakó ügyvédeknél is nagy a szaporodás, igy 1910 ben 13·28 százalék volt az emelkedés. — Az ügyvédjelöltek ugyanolyan arányban szaporodtak. 1903-ban volt 1053 ügyvédjelölt ma 1521 van a budapesti kamaránál bejegyezve.

Eladó motorkerékpár.

Egy két lóerős Puch-gyártmányu motorkerékpár teljesen jókarban 360 koronáért eladó. Érdeklődők szerkesztőségünkhöz forduljanak.

Veszett kutyák a vidéken. Két kutyát löttek agyon a napokban. Az egyiket Mersén, a másikat Kemenesszentmiklóson. Mindkettő veszett volt, de szerencére még senkit sem haraptak meg.

Letartóztatott ellenőr. Budapesti hír szerint a mult héten a rendőrség letartóztatta Német Márk 51 éves nyugalmazott államvasuti ellenőrt, aki egy társasházépitő és telekértékesitő részvénytársaság igazgatója volt. Német a gondjaira bizott egyik társasház jövödelmét elsikkasztotta s mintegy 50 ezer korona kárt okozott a társasház tulajdonosainak; sőt több házmester óvadékát is elsikkasztotta. Egy ismerősünk azt állitja, hogy Német Márkot Vasvármegyében annak idején sokan ismerték.

Pötyögő Gergely debreceni csizmadiamester bemegy a vasasbótba dikicsvásárlás erányában. Elébe raknak egy sereg szerszámot, amelyből Pötyögő uram szigoru hozzáértéssel válogat, mig végre egynél hosszasabban megállapodik. Némi kedvteléssel szemlélgeti közelről, messzirül, aztán kissé elborultan böki a szókat: Ezt az egyet akceptálnám is, honorálnám is, ha az orra egy kicsit karakterebb vóna.

Az eladó felelőssége az egészségre ártalmas élelmiszereknél. A királyi Kuria a napokban közzétett döntvényében kimondta, hogy büntetőjogi beszámitás alá eső gondatlanságot követ el az, aki előtte ismeretlen »lényegü« (ismeretlen összetételü), illetőleg ismeretlen hatásu anyagot használ föl általában a közfogyasztásra szánt tápszerek (az itélet esetében pálinka) készitésére. De büntetőjogilag felelős az is, aki ismeretlen anyag hozzáadásával készült tápszert forgalomba hozza anélkül, hogy az illető szernek nincs-e káros hatása az ember egészségére. A Kuria ezt a közönséges gondosság elmulasztásának minősiti. Az ismeretlen összetételü, ismeretlen anyagokból készült, hangzatos nevek alatt forgalomba hozott »pótszerekkel« szemben ezek szerint a legmesszebbmenő óvatosság van helyén, de a Kuriának az a döntése a hamisitott élelmiszerekkel szemben is fokozott óvatosságra inti a kereskedőket és a fogyasztási szövetkezetek vezetőit.

Blau: Te, nézd csak azt a Grünt, az egy órája ül o't és folyton spekulál! — *Weisz*: Hagyd békében! Mi van azon látni való? Én csak egyszer spekuláltam és azzal is pórul jártam.

Országos eb-kiállitás. Az Országos Magyar Ebtenyésztő Egyesület május 11-én és 12-én Budapesten országos eb-kiállitást rendez. A kiállitás irodája Budapest, VIII. Eszterházy-utca 4. sz. Akik a kutyusok iránt érdeklődnek, forduljanak az irodához.

Az első női hatósági orvos Magyarországon. Három évvel ezelőtt Gyula város dr. Kurtucz Valériát választotta meg tiszti főorvosává. A választást azonban megfelebbezték azon indokolással, hogy nőnek nincs az állásra minősitése, mivel a szabályrendelet szerint a tiszti orvos az elöljáróságnak is tagja, már pedig elöljárósági tag nő nem lehet a községi törvény szerint. Békésvármegye közigazgatási bizottsága a felebbezést elutasitotta, de elutasitotta most végső forumon a közigazgatási biróság is azon alapon, hogy a rendezett tanácsu városok tisztviselőinek minősitését megállapitó 1912. évi törvény szerint nő is választható oly tisztviselővé is, aki hivatalból tagja az elöljáróságnak. Igy hát dr. Kurtucz Valéria az első magyar női hatósági orvos.

Ugató »hivatalnokok«. Ilyenek hát minálunk, boldog Magyarországon, nincsenek. Párisban vannak. Ugyanis Európa e diszes- és divatvárosában van egy foglalkozás, vagy hát hivatal, melyre a pénzügyminiszter nevezi ki a »hivatalnokok«at, kiket olyan jól megfizetnek, hogy az illetők nem kérnek fizetésfölemelést, mint például nálunk az éjjeli és mezei őrök és holmi egyébb ilyen községi hivatalnokok. Az »éjjeli ugatók« ezek. Keresztül-kasul járják ezek az urak a várost, meg-megállanak a kapuk előtt és ugatnak; néha mint az apró pincsik, máskor mint a hatalmas ujfundlandiak. Ha van kutya a házban, ugy rögtön válaszolni fog. Az ugató hivatalnok erre följegyzi a ház számát. Következő nap megjelennek a házban az ellenőrök és ha kiderül, hogy a kutya gazdája még nem fizette meg a kutyaadót akkor szigoruan megbüntetik. Állitólag sok pénz folyt már igy be az állampénztárba. — Minálunk fölösleges volna ugató embereket párisi mintára hivatalnokoknak alkalmazni, mert a mi kutyáink anélkül is egész éjjeleken ugatnak, hogy föl kellene őket hivni a szives válaszolásra: különben is tudjuk mi, hogy mikor van — kutya a kertben.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Korona-szállodámban egy ügyes fiut tanulóul azonnal felveszek

Domokos Ignác

Korona-szállodás.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.

: Kőfaragó-telep: Kis-utca. :

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Épületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

Szalay Gyula temetkezési vállalata Czelldömölk, Sági-utca.

Nagy választékban raktáron tartok diszes érc- és fakoporsókat, koszorukat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hullaszállitást s minden egyéb megbizást a legnagyobb gonddal, pontossággal végzek úgy, hogy az gyászoló családok akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodnia.

Temetéseket a legegyszerübbtől, a legdiszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával végzem. Ravatalokat felállitok; mely célra pompás diszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szives jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czelldömölk, Sági-utca.

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzőt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő mellfüzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzőt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazónő felvétetik.

ELADÓ HÁZ.

Egy ujonnan épült

ház

a város legforgalmasabb helyén, áll 4 lakásból, nagy pincével, kapuszinnel, nagy kerttel azonnal eladó.

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

Tisztaság — Egészség!

Ha fájnak a lábai: **menjen gőzfürdőbe.**

Ha fáj a dereka: **menjen gőzfürdőbe.**

Ha éjjel dőzsöl: **menjen gőzfürdőbe.**

Ha egészséges: **menjen gőzfürdőbe,** hogy ezt a kincset megóvja.

Masszás és tyukszemvágás.

Pápai gőz- és kádfürdő

reggel 6 órától egész nap nyitva. Csütörtökön délelőtt és délután a gőzfürdőt hölgyek használhatják.

Steckenpferd liliomtejszappan

elérhetetlen hatásu szeplők eltávolitására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyithatunk. Gyógytárakban, Drogeriákban, Illatszer és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatásu női kézápolásra a Bergmann »Manera« liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

ZAKOTS ISTVÁN

kelmefestészete és vegyészeti ruhatisztitó intézete

PÁPÁN, Szentbenedek-tér 16.

(Saját házamban.)

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha FORHIN-nal permetez, Rézkénporral poroz és BAGOLLAL öli a szőlőmolyt: —— mert a

FORHIN

a sokszorta megjavitott bordói keverek és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanusága szerint mindenütt **a legnagyobb megelégedéssel** használják.

A FORHIN-nal nincs üledéke, vizbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztitja a **peronoszperát;** egy kész anyag, főalkatrésze rézgálic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási **munka- és pénzmegtakarítást** jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben **Kaliforniai lét,** a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre. **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesitésére, **Ichneumint** a zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** faiskolák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztitására. **Pampilit** rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről **kimerítő leirást** és **használati utasitást** kérni, melyet **ingyen** és **bármentve** küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár **BUDAPEST, VI., Váci-ut 93/v.**

Valamint képviselője: Rosenthal Lipót Czelldömölk, Hoffmann Ernő Szombathely, Wentzl Ede Kőszeg.

Alkalmi kölcsön-edény.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Czelldömölkön a Korona-szálloda és Központi-kávéház tőszomszédságában levő **Steiner B.**

üveg-, porcellán- és füszerkereskedését

átvettem.

Állandóan nagy raktárt tartok **üveg, porcellán, tükör, majolika és lámpaárukból.** Füszerkereskedésemben csakis elsőrendü árut árusitok.

Nagyobb városokban szerzett tapasztalataim folytán különös sulyt helyezek az **épületüvegezési és képkeretezési** munkálatokra.

Diszes képkeretekből nagy választék.

Vendéglők és kávéházak részére szükséges üvegedények, alkalmi **kölcsönedények** minden időben kaphatók.

Jutányos áraim, pontos és kifogástalan kiszolgálásommal oda fogok törekedni, hogy a n. é. közönség bizalmát megnyerjem és pártolására magamat méltóvá tegyem.

Az elődömtől átvett árukat a bevásárlási áron alul 30%-kal árusitom ki.

Tisztelettel

Friedman Salamon, Steiner B.-cég utóda.

Üvegezés és képkeretezés elfogadtatik.

Egy diszes CSILLÁR

a villany berendezèse miatt olcsón eladó.

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

Mindenki, ki

TRACHOMÁBAN

szemgyulladásban, hályogban, vagy bárminemü szembetegségben, valamint skrofliban szenved,

kérje sajat érdekében ingyen és bérmentve magyarra forditott:

„A szembetegségek biztos és gyors gyógyulása"

cimü orvosi füzetemet.

Cim GUSZTÁV SALAMON **gyógyszerész**

Berlin—Schbg. Postfach 12|v

Postadij: Levelező-lap 5 fillér, közönséges levél 10 fillér.

Levelezés bármely európai nyelven.

KLAPPER FÜLÖP butoráruháza

Czelldömölkön (Gayer ház)

a legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Ugy készpénzért, mint részletfizetesre rendkivül mérsékelt áron kaphatók itt különféle

BUTOROK

gyermekkocsik, vasutas kézitáskák, szőnyegek, függönyök, agygarniturák, böröndök, utazókosarak, erszények, kefeáruk, fésük, hajdiszek pipere és fodrászati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.

Teljes szoba- és konyhaberendezèsek.

Nyomatott Dinkerev Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.